

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ



پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته تصویرسازی

عنوان پایان نامه

روش کلاژ کاغذ در تصویرسازی معاصر ایران

استاد راهنما

پرویز اقبالی

عنوان پروژه عملی.

تصویرسازی. داستان فیل در خانه تاریک اثر جلال الدین محمد مولوی

استاد راهنمای عملی

خشایار. قاضی زاده

استاد مشاور

مرتضی اسدی



نام دانشجو

مریم آقاجانی

۱۳۸۸/۱۲/۱۷

آغاز اطلاعات مدرک علمی بزرگ
شهر شاهرود

بهمن ماه ۱۳۸۶

۱۳۲۵۴۰

به نام خدا

تمامی حقوق مادی و معنوی این پایان نامه تحصیلی متعلق به دانشگاه شاهد است و هر گونه نقل مطالب با ذکر نام دانشگاه شاهد، نام استاد راهنما و دانشجو بلامانع است. دانشجویان در صورتی می توانند نسبت به چاپ مقاله مستخرج از پایان نامه خود اقدام کنند که مقاله مورد تأیید استاد راهنما قرار گرفته باشد. همچنین به هنگام چاپ مقاله ذکر نام استاد راهنما ضروری است. عدم رعایت موارد فوق موجب پیگرد قانونی است.

« معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی »



تاریخ
شماره
پیوست

بدین وسیله جلسه دفاعیه کارشناسی ارشد خانم مریم آقا جانی دانشجوی رشته: تصویرسازی
باعنوان

رساله نظری: شیوه کلاژ کاغذ در تصویرسازی معاصر ایران
پروژه عملی: داستانی از مثنوی مولانا جلال الدین با استفاده از شیوه کلاژ

در تاریخ ۸۶/۱۲/۱۵ برگزار و نمره رساله نظری ۱۸ و پروژه عملی ۱۹/۳
و میانگین آن به عدد ۱۸/۷۸ و به حروف هجری و اعداد در دستخط اعلام می گردد.

اعضای هیات داوران

۱- آقای پرویز اقبالی (استاد راهنما)

۲- آقای خشایار قاضی زاده (استاد پروژه عملی)

۳- آقای مرتضی اسدی (استاد مشاور)

۴- آقای آقا خانی (داور مدعو)

۵- آقای عبدالرضا چارئی (داور داخلی)

۶- آقای محسن مراثی (نماینده تحصیلات تکمیلی)

مدیر گروه رشته: ارتباط تصویری - تصویرسازی

نام و نام خانوادگی: عبدالرضا چارئی

امضاء:

تقديم به خانواده عزيزم

با تشکر از استاد گرامی آقای پرویز اقبالی که با
کمک‌های بی‌دریغ‌شان من را راهنمایی نمودند.



دانشکده هنر دانشگاه شاهد

چکیده پایان نامه

این چکیده به منظور چاپ در نشریات دانشگاه تهیه شده است

عنوان پایان نامه: روش کلاژ کاغذ در تصویرسازی معاصر ایران

استاد راهنما: پرویز اقبالی

استاد مشاور: مرتضی ابدی

نام دانشجو: مریم آقاچانی

شماره دانشجویی: ۸۳۷۴۹۶۰۰۲

رشته: تصویر سازی

چکیده:

این پژوهش بر آن است که به امکانات جدید کلاژ کاغذ در تصویرسازی معاصر ایران و تأثیراتی که از هنر دورانهای مختلف گرفته، پردازد و تحولاتی که در چند دهه اخیر از پیشگامان تصویرساز معاصر ایران و هنرمندان جهان صورت گرفته به صورت اجمالی بیان کند.

در فصل اول پس از ارائه تعاریف مختلف از کلاژ به بررسی تاریخ آن از دوره امپرسیونیسم تا کانستراکتیویسم پرداخته است. تاریخچه کاغذ، تعاریف، خصوصیات و انواع روشهای ساخت و کار با کاغذ و روش های متعدد استفاده از آن به شکل نیمه برجسته و سه بعدی از جمله مسایل مطرح شده در این پایان نامه است.

در فصل سوم به امکانات متنوعی که کلاژ کاغذ می تواند در اختیار هنرمند بگذارد پرداخته است. شیوه هایی که از خاور دور، ایران و سایر نقاط جهان از دیرباز تا به امروز مورد استفاده قرار گرفته است.

در پایان این پژوهش در فصل چهارم به ریشه های شکل گیری تصویرسازی معاصر ایران از ابتدای قرن با آغاز موج نوگرایی در ایران که منجر به شکل گیری جریانات نوگرا و سنت گرا و هنرمندانی که تلاش داشتند این دو جریان را به یکدیگر آشتی دهند، پرداخته شده است. از آنجایی که کلاژ کاغذ بعنوان محصولی مدرن در میان هنرمندان نوگرا کاربرد وسیعی داشته است، بخش اعظم این فصل به کاربردهای آن در میان تصویرگران کتاب کودک پرداخته است.

واژگان کلیدی: کلاژ - کاغذ - هنر معاصر - تصویرسازی - نور - سایه برش

Handwritten signature and date: ۱۳۹۵/۱۱/۲۵



۲	فصل اول: تاریخچه کلاژ (نقش چسبانی)
۲	۱-۱ کلاژ (نقش چسبانی) چیست؟
۹	۲-۱ کلاژ (نقش چسبانی) در آغاز هنر مدرن
۹	۳-۱ کلاژ (نقش چسبانی) در کوبیسم
۱۶	۴-۱ کلاژ (نقش چسبانی) در فوتوریسم
۱۹	۵-۱ کلاژ (نقش چسبانی) در دادائیسم
۲۳	۶-۱ کلاژ (نقش چسبانی) در سورئالیسم
۲۹	۷-۱ کلاژ (نقش چسبانی) در اکسپرسیونیسم انتزاعی
۲۹	۸-۱ کلاژ (نقش چسبانی) در پاپ آرت
۳۲	۹-۱ کلاژ (نقش چسبانی) در کانستراکتیویسم
	۱۰-۱ کلاژ (نقش چسبانی) در دنیای کنونی
۳۷	فصل دوم: کاغذ و روشهای مختلف استفاده از آن
۳۷	۱-۲-۱ تاریخچه کاغذ
۳۹	۲-۲-۲ کاغذ چیست؟
۴۳	۳-۲-۲ خصوصیات کاغذ
۴۴	۴-۲-۲ انواع کاغذها
۴۹	۱-۴-۲ طرز تهیه کاغذ دست ساز
۵۰	۲-۴-۲ طرز تهیه کاغذ ماشین ساز یا ماشینی
۵۱	۵-۲ راه کاغذ
۵۲	۱-۵-۲ اهمیت شناخت راه کاغذ
۵۲	۲-۵-۲ تشخیص راه کاغذ
۵۳	۶-۲ رنگ کردن
۵۴	۷-۲ ابزار کار با کاغذ
۵۷	۱-۷-۲ استفاده صحیح از ابزار
۵۷	۸-۲ روشهای مختلف استفاده از کاغذ در بعد سوم
۵۷	۱-۸-۲ خط انداختن
۵۸	۲-۸-۲ شکاف دادن
۶۰	۳-۸-۲ پاره کردن

۶۰	۴-۸-۲ بریدن
۶۰	۵-۸-۲ فر دادن
۶۲	۶-۸-۲ تا کردن
۶۲	۷-۸-۲ فشردن
۶۲	۸-۸-۲ مچاله کردن
۶۳	۹-۸-۲ خم کردن
۶۳	۱۰-۸-۲ بستن و قلاب کردن
۶۶	۱۱-۸-۲ پیچاندن
۶۶	۱۲-۸-۲ چین دادن
۶۶	۱۳-۸-۲ بافتن
۶۸	۱۴-۸-۲ سوراخ کردن
۶۸	۱۵-۸-۲ پاره کردن
۶۸	۱۶-۸-۲ ترکیب بریدن و پاره کردن کاغذ
۷۰	۱۷-۸-۲ برجسته کردن کاغذ
۷۰	۱۸-۸-۲ روش در قالب قرار دادن کاغذ
۷۱	۱۹-۸-۲ نقش انداختن کاغذ
۷۱	۲۰-۸-۲ لوله کردن کاغذ

فصل سوم: انواع تصویرسازی‌های کلاژ (نقش چسبانی) کاغذ

۷۶	۱-۳-۱- سابقه کاغذ بری (قطاعی)
۷۸	۱-۳-۱-۱ کاغذ بری در ایران
۷۸	۱-۳-۱-۲ خاستگاه‌های هنر کاغذبری
۷۹	۱-۳-۱-۳ ابزارها
۸۰	۱-۳-۱-۴ شیوه‌های برش
۸۲	۱-۳-۱-۵ روش کار کاغذ بری
۸۳	۱-۳-۱-۶ موضوع بریده‌ها
۸۳	۱-۳-۱-۷ نمونه‌هایی از هنر (قطاعی) و کاغذبران
۸۵	۱-۳-۱-۸ هنر سوخت
۸۷	۱-۳-۱-۹ جلد لاک‌ی
۸۷	۱-۳-۱-۱۰ قلمدان لاک‌ی
۸۷	۲-۳-۲ تصاویر سایه وار (سیلوئت)
۹۲	۳-۳-۳ هنر کاغذ تا یا اریگامی

۹۳	۱-۳-۳ کاغذها و دیگر تریال اریگامی
۹۵	۲-۳-۳ قواعد اصلی هنر شکل سازی با کاغذ
۹۵	۳-۳-۳ ابعاد کاغذ برای اریگامی در ایران
۹۸	۴-۳-۳ توضیح اصطلاحات برای کار کردن با اریگامی
۱۰۲	۴-۳ هنر کلاژ (نقش چسبانی) در عکس (Photomontage)
۱۰۸	۵-۳ مجسمه‌های کاغذی
۱۰۹	۱-۵-۳ اساس تشکیل دهنده عناصر سه بعدی
۱۱۲	۶-۳ مجسمه‌های کاغذی با استفاده از خمیر کاغذ
۱۱۳	۷-۳ تکه برداری (دکلاژ)
۱۱۴	۸-۳ روش کلاژ (نقش چسبانی) کاغذ سفید رو سفید
۱۲۰	۹-۳ نقش برجسته های کاغذی با استفاده از کاغذ های رنگ شده
۱۲۴	۱۰-۳ برش دادن (cut out)
۱۲۷	۱۱-۳ کلاژ (نقش چسبانی) با عکس (Photo collage)
۱۲۸	۱۲-۳ کلاژ (نقش چسبانی) کاغذ رنگی

۱۳۳	فصل چهار: نگاهی به تصویرسازی معاصر در ایران
۱۳۳	۱-۴ نگاهی به ریشه‌های شکل گیری تصویر سازی معاصر ایران
۱۳۷	۲-۴ نگاهی به تصویرسازی معاصر ایران
۱۳۹	۱-۲-۴ انتشارات نور جهان
۱۳۹	۲-۲-۴ دهه ۴۰ و ۵۰
۱۴۴	۳-۲-۴ انتشارات سروش
۱۴۵	۴-۲-۴ انتشارات پیک
۱۴۶	۵-۲-۴ دوران پس از انقلاب
۱۴۷	۶-۲-۴ نسل اول، دوم، سوم، چهارم
۱۴۸	۳-۴ نگاهی گذرا به تصویر سازان کلاژ (نقش چسبانی) ایران و جهان
۱۵۲	۴-۴ تجزیه و تحلیل تصویر سازان کلاژ (نقش چسبانی) ایران
۱۵۲	۱-۴-۴ هدا حدادی
۱۵۸	۲-۴-۴ مهنوش معصومیان
۱۶۰	۳-۴-۴ حافظ میرآفتابی
۱۶۳	۴-۴-۴ کریم نصر
۱۶۴	۵-۴-۴ مرتضی اسماعیل سهی
۱۶۸	۶-۴-۴ نازنین آیگانی
۱۷۰	۷-۴-۴ امیر شعبانی پور

۱۷۴	۸-۴-۴ ندا عظیمی
۱۷۵	۹-۴-۴ مرتضی زاهدی
۱۸۰	۱۰-۴-۴ غلامعلی مکتبی
۱۸۴	۱۱-۴-۴ بلقیس بابائی
۱۸۵	۱۲-۴-۴ علی هاشمی شهرکی
۱۹۱	۱۳-۴-۴ نورالدین زرین کلک
۱۹۳	۱۴-۴-۴ حسن عامه کن
۱۹۵	۵-۴ معرفی تعدادی از تصویرگران کلاژ (نقش چسبانی) کار جهان
۱۹۵	۱-۵-۴ ولف ارل بروخ
۱۹۹	۲-۵-۴ لیندا ولف گروبر
۲۰۴	۳-۵-۴ کوتا پا کفسکا
۲۰۸	۴-۵-۴ جونا بندل
۲۱۱	۵-۵-۴ اریل کارل

۲۲۸

نتیجه گیری

فهرست منابع

گزارش کار پروژه عملی

تصاویر پروژه عملی

پیشگفتار

فقدان نظریه‌پردازی و بیان مبانی بنیادین هنر معاصر ایران بالاخص تصویرسازی کتاب کودک امری است که به آن توجه چندانی نشان داده نشده است. بازشناسی آنچه ما بعنوان تصویرسازی معاصر ایران می‌شناسیم، امری ضروری است. افزایش تعداد بیشمار تصویرگران کتاب کودک و تنوع روش آنان نشان از زمانی تغییرات کمی و کیفی در این هنر نوپا می‌دهد و به عنوان جریانی تأثیرگذار همپای سایر رشته‌های هنر تجسمی جایگاه ویژه خود را به عنوان هنری مستقل یافته است.

شناخت زوایای مختلف این هنر نوپا گام مهمی است تا به نقاط ضعف و قوت آن پی ببریم و زمینه‌ای را فراهم کنیم تا بخشی از هویت هنر معاصر ایران را روشن سازیم.

کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ از آنجایی یکی از عمده‌ترین تکنیک‌ها و موادی است که به دلیل سهولت و دسترسی آسان به استفاده از آن مورد توجه بسیار زیاد تصویرگران کتاب کودک قرار گرفته است و به یک راهکار اساسی در سازمان‌دهی عناصر تصویر مورد استفاده تصویرگران کتاب کودک قرار گرفته است.

تجزیه و تحلیل و بیان این خصوصیت تکنیکی و ساختاری کمک بزرگی است تا زوایای پنهان هنر تصویرساز معاصر ایران روشن گردد.

در اینجا بایستی از استاد گرامی آقای سیروس آقاخانی تشکر فراوان نمایم.

مقدمه

درک و شناخت کاربردهای متنوع کلاژ(نقش چسبانی) بالاخص کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ در هنر تصویرسازی معاصر ایران که بیش از هر دورانی دچار تحولات عمده در روش و دیدگاه‌های خود گردیده است امری حیاتی به نظر می‌رسد. ظهور شتابان تصویرگران جوان و با استعداد و شور اشتیاق آنان برای یافتن عرصه‌های نو در کنار بلندپروازی‌های دوران جوانی موجب وفور کاربرد تکنیک‌های مختلف که به منظور یافتن راه‌حل‌های بصری در پاسخ به نیازهای درونی و شخصی گردیده است.

ضرورت شناخت این تحولات و طبقه‌بندی جهت شناخت هویت تصویرسازی معاصر ایران کمکی بزرگ به این هنر نوپا است.

از آنجایی که دامنه‌ی تکنیک‌ها و روش‌هایی که هنرمندان تصویرگر مورد استفاده قرار می‌دهند فراوان است، بررسی تمامی جنبه‌های تکنیکی و محتوایی و سبکی این آثار امکان‌پذیر نیست لذا در این پایان‌نامه سعی شده است تنها یکی از خصوصیات بارز و عمده آثار تصویرگران معاصر ایران که همانا کاربرد کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ است بررسی گردد.

از آنجایی که پیشینه کاغذسازی در ایران به گذشته‌های دور باز می‌گردد و ریشه‌های آن را در تصویرسازی معاصر ایران می‌توان یافت تلاش نمودم به شکل گذرا ریشه‌های آن را در کاغذسازی معاصر ایران بازشناسانم.

برای درک ریشه‌های کاربرد کلاژ(نقش چسبانی) در ایران لازم بود که نگاهی گذرابه تحولات تاریخی آن داشته باشم، در عین حال با آشکار نمودن انگیزه‌های شکل‌گیری کلاژ(نقش چسبانی) در جهان و تمایزات و شباهت‌های کاربرد کلاژ(نقش چسبانی) در ایران در جهت شناسایی هویت تصویرسازی معاصر ایران گام برداشته شود. لذا در فصل اول تلاش شده است که نگاهی اجمالی به کاربرد کلاژ(نقش چسبانی) در هنر غرب و ریشه‌ها و عوامل شکل‌گیری آن اشاره شود.

کاغذ یکی از عمده‌ترین مواد بکار برده شده در کلاژ(نقش چسبانی) می‌باشد و در شماری از تصویرسازی‌های تصویرگران داخلی و خارجی بر مبنای کاغذ شکل گرفته است، در فصل بعد تلاش شده تا زمینه‌ها و شیوه‌های مختلف و قابلیت‌های کار با کلاژ(نقش چسبانی) را توضیح دهیم.

در این جا نوع تحقیق: بنیادی × کاربردی توسعه ای

تعریف مسأله و بیان سؤالهای اصلی تحقیق:

با توجه به اینکه یکی از تکنیکهای موثر و جذاب در تصویرسازی استفاده از کلاژ به شیوه های مختلف بوده و از انواع کلاژ می توان به کلاژ با کاغذ اشاره نمود که جایگاه خاصی در تصویرسازی ایران و جهان یافته است بر آن شدم تا زمینه ها و شیوه های مختلف و قابلیت‌های کار با کلاژ را جستجو کنم زیرا به نظر می رسد کاربرد وسیعی با استفاده از کلاژ کاغذ می توان پدید آورد که بسیاری از آنها ناشناخته است.

۱- نقش کاغذ در تصویرسازی با کلاژ کاغذ چیست؟

۲- تکنیکهای مختلف کلاژ کاغذ چیست؟

۳- چه نیازی باعث رجوع ما به کلاژ کاغذ می شود؟

اما دامنه کاربرد کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ در تصویرسازی معاصر ایران نسبت به گذشته وسعت بیشتری یافته است. لذا روش کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ به تنهایی راه حل تکنیکی کافی برای تصویرگر امروزه نبوده و او روش‌های مختلفی از جمله چاپ، تا استفاده از کامپیوتر را آزموده تا دامنه کاربرد کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ را وسعت دهد. و از محدودیت‌های روش‌های سنتی فراتر رود. این جستجوگری‌ها گاهی با کامیابی همراه بوده و در بعضی موارد نتایج چندان موفقیت‌آمیزی نداشته است.

سابقه و ضرورت انجام تحقیق:

در این پایان‌نامه تلاشی شده تا از منابع داخلی و خارجی جهت قوت بخشیدن به

استدلالات مطرح شده در آن استفاده شود.

عنوان چند پایان نامه راهنمایی شده در ارتباط با موضوع این پایان نامه:

الف- مفهوم و کاربرد کلاژ در نقاشی د- نگاهی نو به طبیعت بیجان کولاژ

ب- مفهوم کلاژ در فیلمهای ایرانی ه- تاریخچه کلاژ و جایگاه آن در هنر مدرن

ج- بررسی تکنیک کولاژ در گرافیک

منابع داخلی استفاده شده شامل موارد زیر می باشد:

۱- مقاله «کلاژ(نقش چسبانی) و مکتب‌های نوین» که در آن به نقش مکتب‌های هنری بعد از کوبیسم در بسط و گسترش دادن کلاژ(نقش چسبانی) اشاره شده است.

۲- پایان‌نامه فوق‌لیسانس با عنوان «بررسی تکنیک کولاژ در گرافیک» از مریم حمزه که در آن به جایگاه کولاژ در هنرهای سنتی، تاریخچه کلاژ(نقش چسبانی) و نقش کاغذ در کلاژ(نقش چسبانی) پرداخته است.

۳- کتاب «چکسه» نوشته حسن محمد که یکی از مهمترین منابع مورد استفاده در این پایان‌نامه است. در آن به شناخت انواع کاغذ، تاریخچه کامل کاغذ، استانداردهای رایج جهانی کاغذ اشاره کرده است.

۴- کتاب «شناخت و ساخت کاغذهای دست‌ساز» از کتاب‌هایی است که به کاغذ و انواع آن، درست کردن کاغذ دست‌ساز، اثر کاغذهای گوناگون بر کار هنری، رنگ‌ها و رنگ کردن کاغذ می‌پردازد. این کتاب از این لحاظ که به جنبه‌های کاربردی کاغذ در تولید اثر هنری می‌پردازد، حائز اهمیت است.

از آنجایی که منابع فارسی به تنهایی پاسخگوی تغذیه منابع اطلاعاتی این پایان‌نامه نمی‌باشد، منابع خارجی بخشی از این نیاز را تأمین کرده است که به آن در زیر اشاره می‌کنم.

۱- کتاب «The art and craft of paper» اثر Shanon Faith به تاریخچه کاغذ، انواع روش‌هایی که به کاغذ در بعد سوم می‌توان داد، تکنیک‌های مختلفی مثل اوریگامی اشاره شده است.

۲- کتاب a complete guide for artists نوشته New man Lee Scoth که به شناخت انواع کاغذ، تکنیک‌های کار با کاغذ اشاره کرده است.

۳- کتاب creative collage technique نوشته Nita Leland به تاریخچه مختصر کلاژ(نقش چسبانی)، تکنیک‌های کلاژ(نقش چسبانی) و روش ساخت انواع کاغذهای دستی که می‌توان در کلاژ(نقش چسبانی) به کار برد اشاره کرده است.

۴- کتاب a complete guide for artists نوشته Anne Brigadier از دیگر کتاب‌هایی است که از زاویه خاص خود به تاریخچه کلاژ(نقش چسبانی) می‌پردازد و ابزار و موادی را که در کلاژ(نقش چسبانی) بکار برده می‌شود، تکنیک‌های مختلف کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ و کاغذهای مختلف و چگونگی کاربرد آنها را در کلاژ(نقش چسبانی) معرفی می‌کند.

از آنجایی منابع فوق‌الذکر تنها به کلیات کاربرد کلاژ(نقش چسبانی) در جهان و انواع کاغذ اشاره کرده بود. یکی از مشکلات پیش رو در نگارش این پایان‌نامه نبود منابع مورد نیاز در مورد تصویرسازی معاصر ایران بوده است. لذا خوشبختانه از آنجایی که بسیاری از تصویرگران معاصر در حال حاضر زنده می‌باشند، جمع‌آوری اطلاعات بر مبنای مصاحبه با آنان شکل گرفته است که بخش اصلی و مهم پایان‌نامه را تشکیل می‌دهد.

فرضیه‌ها (هر فرضیه به صورت جمله خبری نوشته شود):

در این فصل تلاش شده به موضوعات گوناگون که در رابطه با کلاژ(نقش چسبانی) مطرح شده، اشاره شود. اهم این موضوعات شامل موارد زیر می‌باشد:

۱- می‌توان به نوعی از داستان در تصویرسازی اشاره کرد که فقط با تکنیک کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ قابل اجرا باشد.

۲- نوع برش کاغذ در تصویرسازی کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ دارای بیان‌های مختلف تصویری است.

۳- به نظر می‌رسد روش کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ بازتاب محتوی متن داستان است.

هدف از این فرضیات:

۱- شناخت عوامل مؤثر در پدید آوردن زیبایی در آثار که به شیوه کلاژ(نقش

چسبانی) به وجود می‌آید.

۲- شناخت شیوه‌های مختلف در کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ و نوع زیبایی خاص که هر کدام به وجود می‌آورند.

چه کاربردهایی از انجام این تحقیق متصور است؟

۱- کاربردهای آموزشی از جمله در زمینه آشنایی کودکان با مسائل علمی و هنری (آموزشی علمی)

۲- در زمینه آشنایی با رویدادهای تاریخ هنر و کاربردهای عملی این پایان‌نامه شامل:

الف) نشان دادن کاربردهای ابزارهای صنعتی

ب) کاربردهای پژوهشی این روش می‌تواند برای تصویرسازان و پژوهشگران و منتقدینی که در جستجوی شناخت روش‌های نو هستند و شناخت تاریخچه کلاژ(نقش چسبانی) و شیوه‌های یادگیری می‌تواند مؤثر باشد.

ویژگی جدید بودن و نوآوری طرح چیست؟ (توسط استاد راهنما تکمیل گردد)

۱- کاربردهای جدید از کولاژ کاغذ را نشان می‌دهیم.

۲- بیان تازه تصویری جنس و رنگ در کولاژ کاغذ را نشان می‌دهیم.

این پایان‌نامه ویژگی‌های خاص خود را داراست و از آنجایی که بحث درباره تصویرسازی معاصر ایران به طور اخص درباره کلاژ(نقش چسبانی) کاغذ چندان تلاش نشده است، در این پایان‌نامه کوشش نمودم که بیان ویژگی تصویرسازی معاصر ایران را آشکارگردانم، امری که پیش از این به آن پرداخته نشده‌است.

کاربردهای جدید از کولاژ کاغذ و بیان تازه جنسیت و رنگ در کولاژ کاغذ را نشان می‌دهد.

روش انجام تحقیق و ابزار گردآوری اطلاعات:

کتابخانه ای- استفاده از اینترنت - کامپیوتر- ترجمه کتب و فیش برداری

این پایان‌نامه به روش کتابخانه‌ای - استفاده از اینترنت - کامپیوتر - ترجمه کتب و فیش‌برداری و مصاحبه و تجزیه و تحلیل آثار به نگارش درآمده است.

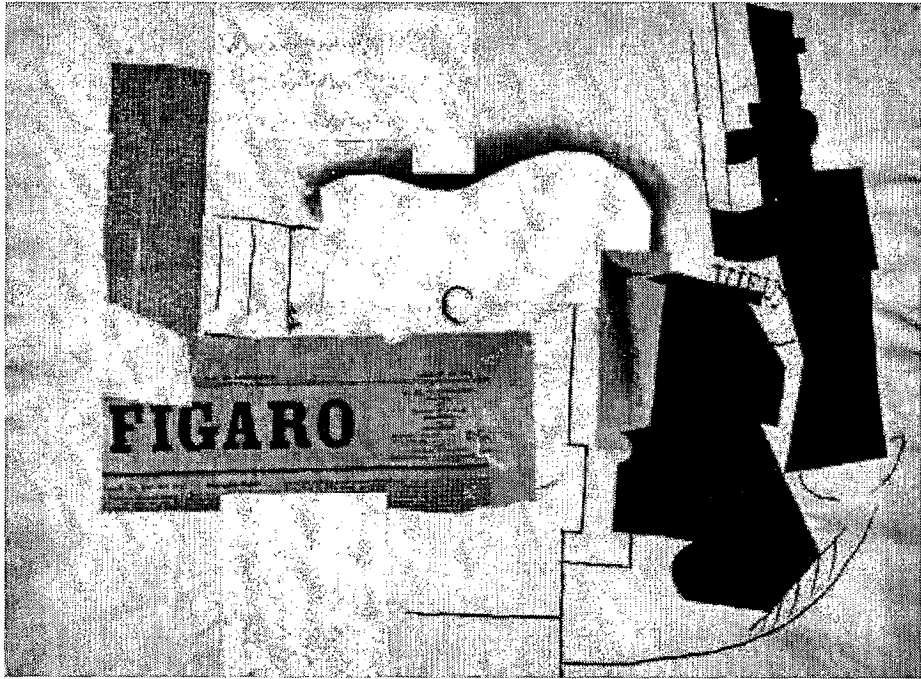
جامعه آماری و تعداد نمونه و روش نمونه‌گیری (در صورت لزوم):

جامعه آماری ۵۰ عدد - تعداد نمونه ۱۵ عدد - روش نمونه‌گیری: تصادفی

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات: (توصیفی و تطبیقی)

توصیفی

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات به صورت توصیفی بیان شده است.



فصل اول:

تاریخچه کلاژ (نقش چسبانی)

۱- تاریخچه کلاژ(نقش چسبانی)

۱-۱- کلاژ(نقش چسبانی) چیست ؟

دامنه کاربرد کلاژ(نقش چسبانی) و اشکال آن را در دوره‌های مختلف با کمی دقت می‌توان به تمامی تاریخ هنر تسری داد. همچنان که از نام آن پیداست کلاژ(نقش چسبانی) به چسباندن هر نوع شیئی یا موادی بر سطحی به نیت خلق اثر هنری معنا کرد.

دامنه این تکه چسبانی‌ها بسیار نامحدود است، اشیایی و موادی همچون شن، ماسه، طناب، تخته، شیشه، پارچه، پیچ، مقوا، ریسمان، بریده کاغذ و هر شیئی که قابل چسباندن است را شامل می‌شود. ترکیب‌بندی‌های حاصله را گاه با نقاشی و طراحی نیز کامل می‌کنند. اما آنچه که این نوع تکه چسبانی‌ها را از یکدیگر متمایز می‌کند، نیت هنرمند و یا انسان عادی در استفاده از آن‌هاست.

هر نوع کلاژ(نقش چسبانی) با هر شکل و نقشی که باشند باید از منطق زیباشناسی خاص خود عبور نمایند و تماماً بر مبنای این اصول شکل بگیرند، هرچند که ممکن است گاهی در ظاهر ترکیبی بی‌نظم به وجود آید ولی آثاری هستند که دارای تپش و تنش درونی و ساختاری بدیع اند؛ و در مواردی به‌صورت خودآگاه آنچنان که در آثار هنرمندان کوبیست شاهد هستیم و در بعضی موارد همچون آثار هنرمندان دادائیست، تماماً به‌صورت ناخودآگاه مورد استفاده قرار می‌گیرند.

درواقع «برای کلاژ(نقش چسبانی) می‌توان از کاغذهای باطله، اشیاء و تصاویر به‌درد نخور، و حتی عالیترین مصالح ساختمانی، آثاری خلاقانه را پدیدآورد و آن را به‌صورت یک بیان [بصری] آزاد از یک لحظه با یک توصیف کنترل شده از یک پدیده دید.»^۱ (تصویر ۱-۱)

اما با نگاهی عام تر به روش کلاژ(نقش چسبانی) می‌توان نمونه‌های آن را در اعمال و آثار و محصولات افرادی عادی نیز یافت.

1- Anne. Brigadier, Complete guide for artists, published in new york by Watson, 1970. p.11